

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/9/2015
Identifikačné číslo spisu:	3813216942
Dátum vydania rozhodnutia:	11.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3813216942.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Igora Belka, v právnej veci žalobkyne R. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., proti žalovanému Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava, Špitálska 8, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí žalovaného č. UPS/US5/1113/BEZ/2013/8237/POL a č. UPS/US5/1113/BEZ/2013/8238/POL, obe zo dňa 9. júla 2013, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/208/2013-37 zo dňa 10. decembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/208/2013-37 zo dňa 10. decembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Žalovaný preskúmaným rozhodnutím č. UPS/US5/1113/BEZ/2013/8237/POL zo dňa 09.07.2013 ako odvolací správny orgán zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, odbor sociálnych vecí a rodiny zo dňa 04.03.2013 č. PD1/RPPK/SOC/2013/13741-004, ktorým nepriznal žalobkyni peňažný príspevok podľa § 38 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona a. 447/2008 Z.z. na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Ďalším preskúmaným rozhodnutím č. UPS/US5/1113/BEZ/2013/8238/POL zo dňa 09.07.2013 žalovaný ako odvolací správny orgán zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, odbor sociálnych vecí a rodiny zo dňa 04.03.2013 č. PD1/RPPK/SOC/2013/13740-004, ktorým nepriznal žalobkyni peňažný príspevok podľa § 38 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 447/2008 Z.z. na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia.

Podkladom pre vydanie prvostupňových rozhodnutí bol komplexný posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, odbor sociálnych vecí a rodiny zo dňa 19. februára 2013 č. PD1/RPČ/SOC/2013/33820 - 006/44470CEL/VAL, podľa ktorého má žalobkyňa mieru funkčnej poruchy 70 % a považuje sa za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, avšak nie je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a nebol jej navrhnutý ani peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou, alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia. V rámci odvolacieho konania posudkový lekár žalovaného posudzoval zdravotný stav žalobkyne, pričom vychádzal z predložených odborných nálezov a o správnosti z nich vyplývajúcich diagnostických záverov nemal pochybnosti, preto posúdenie vykonal v neprítomnosti žalobkyne so záverom, že napriek zisteným zdravotným ťažkostiam nie je u žalobkyne dokumentované také zdravotné postihnutie, pre ktoré by nebola schopná zvládnuť cestu k zastávke verejných hromadných prostriedkov, nastúpiť do nich, vystúpiť z nich alebo zvládnuť inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy, ani také zdravotné postihnutie, ktoré by odôvodňovalo priznať žalobkyne peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou, alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia. Na základe tohto záveru vypracoval žalovaný podľa § 15 zákona č. 447/2008 Z.z. na účely pre rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu komplexný posudok zo dňa 12. júna 2013 č. UPS/US5/1112/BEZ/2013/8309/MA, v ktorom nenavrhol žalobkyňou požadované peňažné príspevky na kompenzáciu ako formu kompenzácie sociálnych dôsledkov jej ťažkého zdravotného postihnutia. Pretože komplexný posudok je podľa § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. podkladom na rozhodnutie a je preň záväzný, preskúmané rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu potvrdil ako zákonné a odvolania žalobkyne zamietol.

II.

Proti obom týmto rozhodnutiam podala žalobkyňa žaloby, ktoré krajský súd uznesením z 10.12.2014 spojil z dôvodu hospodárnosti na spoločné konanie a napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) tieto rozhodnutia žalovaného č. UPS/US5/1113/BEZ/2013/8237/POL a č. UPS/US5/1113/BEZ/2013/8238/POL zo dňa 09.07.2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože dospel k záveru, že zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci.

V odôvodnení rozhodnutia zdôraznil, že administratívny spis obsahuje viacero lekárskeho záznamov, z ktorých posudkový lekár ako i správne orgány pri svojom rozhodovaní vychádzali a jednoznačne ustálili, že žalobkyňa nespĺňa podmienky pre priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, pretože je schopná zvládnuť cestu k zastávke verejných hromadných prostriedkov, nastúpiť do nich, vystúpiť z nich ako i zvládnuť inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy a nie je teda odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a rovnako nespĺňa podmienky pre priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou, alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, lebo u nej nie je dokumentovaná ťažká spastická paraparéza dolných končatín, stavy so stuhnutím kolenného alebo bedrového kĺbu trvalého charakteru. Tieto závery prijal posudkový lekár žalovaného v posudku zo dňa 31.05.2013, a to bez toho, aby si predvolal žalobkyňu na posúdenie jej zdravotného stavu s odôvodnením, že nemá pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predložených lekárskeho nálezov. Na súdnom pojednávaní dňa 10.12.2014 žalobkyňa predložila lekárskeho posudok posudkového lekára Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, MUDr. S. Z. zo dňa 12.08.2013 na účely parkovacieho preukazu, z ktorého jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa má závažné postihnutie pohybového aparátu a chrbtice v štádiu chronických komplikácií diabetu, má problém pri premiestňovaní sa na zastávky hromadnej dopravy, pri nastupovaní a vystupovaní z vozidiel hromadnej dopravy, preto si vyžaduje individuálnu prepravu a spĺňa podmienky § 14 ods. 6 písm. a/, b/ zákona č. 447/2008 Z.z.. Zdravotný stav žalobkyne bol teda s odstupom 1,5 mesiaca posúdený odlišne, z čoho pre krajský súd vyplynul záver, že v súdnej veci zistenie skutkového stavu zo strany správnych orgánov je nedostačujúce na posúdenie veci. Zistený nesúlad nemôže byť zdôvodňovaný tým, že jednotlivé lekárske posudky boli vypracovávané pre iné

účely, keď v oboch prípadoch išlo o posúdenie, či a v akom rozsahu má žalobkyňa postihnutý pohybový aparát. Vychádzajúc zo všetkých okolností konkrétneho prípadu krajský súd považuje za nevyhnutné, aby posudkový lekár vykonal posúdenie zdravotného stavu z hľadiska závažnosti poruchy mobility žalobkyne v jej prítomnosti.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnej žalobkyni priznal ich náhradu z titulu cestovného osobným motorovým vozidlom na trase Opatovce nad Nitrou - Trenčín a späť (122 km) vo výške 31,56 € v súvislosti s jej účasťou na pojednávaní.

III.

Proti rozsudku prvostupňového súdu podal žalovaný odvolanie, pretože má za to, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd nerozhodol v medziach žaloby, ale akceptoval námietky žalobkyne, ktoré uviedla až na pojednávaní pred krajským súdom 10.12.2014. Nedostatočné zistenie skutkového stavu krajský súd vyvodil zo skutočnosti, že o cca 1,5 mesiaca bol zdravotný stav žalobkyne posúdený odlišne; to ale môže podľa názoru žalovaného znamenať aj to, že posudkový lekár úradu pochybil a posúdil zdravotný stav žalobkyne nesprávne. Lekársky posudok MUDr. Z., ktorý rovnako posudzoval zdravotný stav žalobkyne v jej neprítomnosti, neobsahuje žiadne zdôvodnenie záveru, že žalobkyňa by mala byť odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Správne orgány vydali svoje rozhodnutia na základe komplexných posudkov, ktoré vychádzali z lekárskeho posudku vydaného v súlade s § 11 zákona č. 447/2008 Z.z., preto postup žalovaného nebol nezákonný. Krajský súd spochybnením zákonnosti zisťovania podkladov pre rozhodnutie zasahuje do kompetencie správneho orgánu. Posudkový lekár Ústredia sa v lekárskom posudku vysporiadal s námietkami uvedenými v odvolaní, vzal do úvahy všetky žalobkyňou predložené odborné nálezy, ktoré objektívne funkčne popisovali jej zdravotný stav a vyhodnotil ich jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach v súlade s ustanovením § 34 ods. 5 zákona o správnom konaní. Nepovažoval pritom za potrebné predvolať žalobkyňu na posúdenie jej zdravotného stavu, čo je v súlade s ustanovením § 11 zákona. V čase posudzovania zdravotného stavu žalobkyne žalovaným nebol u nej dokumentovaný taký stupeň poruchy mobility, ktorý by odôvodňoval jej odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Namietal aj konštatovanie súdu, že „závažnosť poruchy mobility môže byť zároveň i dôvodom pre priznanie žalobkyni peňažného príspevku na zvýšené výdavky súvisiace s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia“, pretože nárok na takýto príspevok by žalobkyni mohol vzniknúť len vtedy, ak by mala odbornými vyšetrovaniami preukázané niektoré zo zdravotných postihnutí taxatívne vymenovaných v prílohe číslo 6 zákona. Tieto však v čase rozhodovania prvostupňového aj odvolacieho správneho orgánu v predložených lekárskeho nálezoch dokumentované neboli, preto žalovaný ani v tomto prípade neporušil zákon.

Žalovaný má za to, že obe rozhodnutia vychádzajú z riadne zisteného skutkového stavu veci, sú riadne odôvodnené a žalovaný svojím postupom pri ich vydaní neporušil zákon. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne a žalobkyni neprizná náhradu trov konania.

Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že s odvolaním žalovaného nesúhlasí. Opakovane neúspešne žiadala o príspevok na zvýšené výdavky so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla a taktiež peňažného príspevku na zvýšené výdavky súvisiace s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia. Už v roku 2003 pri odchode do starobného dôchodku mala preukaz fyzickej osoby ŤZP a Parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím; držiteľkou týchto dokladov bola dlho pred tým, než bola vyzvaná na ich výmenu podľa smerníc Európskej únie. Po operácii driekovej chrbtice pretrvávajú veľké bolesti hrudnej a krčnej chrbtice, zhoršuje sa aj jej osteoporóza a reumatické ochorenie, reumatoidná polyartritída v III. štádiu je zaevidovaná v zdravotnej dokumentácii od roku 1987. Na výsledku z magnetickej rezonancie z 09.12.2010 je popísané viacsegmentálne postihnutie chrbtice. Vzhľadom na obmedzenú pohyblivosť má problém vstať, či si sadnúť, a s tým súvisia aj ďalšie komplikácie, ako únik moču. Má preto zvýšené náklady na spodné prádlo, hygienické vložky a potreby na dodržanie hygieny, a tiež každodenné natieranie chrbtice, drieku, kĺbov celých dolných a horných končatín, zvyšuje spotrebu nočného

oblečenia a posteľnej bielizne, ako aj používanie francúzskej barly ako opory pri chôdzi.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal rozhodnutia žalovaného a rozsudok krajského súdu v rozsahu odvolania a v medziach žaloby, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, tieto závery spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne. A aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci spolu správnymi závermi krajského súdu, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam žalovaného uvedeným v odvolaní dopĺňa nasledovné:

Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú námietku odvolateľa, že krajský súd nerozhodol v medziach žaloby, ale akceptoval námietky žalobkyne, ktoré uviedla až na pojednávaní pred krajským súdom 10.12.2014, pretože žalobkyňa už v podanej žalobe vyslovila svoj nesúhlas s komplexným posudkom a so závermi posúdenia jej zdravotného stavu, a na pojednávaní pred krajským súdom iba predložila konkrétny dôkaz na podporu svojho tvrdenia.

Rovnako odvolací súd nepovažuje za dôvodnú námietku, že nakoľko postup žalovaného pred vydaním predmetných rozhodnutí bol v súlade so zákonom č. 447/2008 Z. z. upravujúcim príspevky na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, sú aj následne vydané rozhodnutia zákonné a súdu neprináleží hodnotiť posúdenie zdravotného stavu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Je pravdou, že súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre vypracovanie posudku na účely kompenzácie v zmysle § 15 ods. 1 zákona, musí rovnako ako žalovaný vychádzať z lekárskeho posudku, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o peňažný príspevok na kompenzáciu. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia presvedčivo odôvodnil, prečo považoval zistenie skutkového stavu v danej veci za nedostačujúce na posúdenie veci. Dôvodne pritom vychádzal z rozdielného posúdenia zdravotného stavu žalobkyne v krátkom časovom období bez toho, aby sa jej zdravotný stav významným spôsobom zmenil. Možno preto súhlasiť aj s jeho záverom, že pri doplnení dokazovania bude vhodné, aby posudkový lekár postupoval v zmysle ustanovenia § 11 ods. 9 zákona, a teda predvolal žalobkyňu na posúdenie jej zdravotného stavu. Vzniknutú situáciu nemožno bez ďalšieho uzavrieť podľa požiadavky žalovaného tak, že lekárske posudky MUDr. S. Z. zo dňa 12.08.2013 je nesprávny a netreba naň prihliadať. Postup žalovaného v tejto otázke je zarážajúci, pretože ako správny orgán, ktorému bola štátom zverená kompetencia pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, by mal mať eminentný záujem, aby žiadateľ o peňažný príspevok nebol poškodený, a aby zhodnotenie jeho zdravotného stavu bolo čo najobjektívnejšie. Preto aj odvolací súd považuje záver žalovaného o tom, že žalobkyňa nespĺňa podmienky pre priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, ani podmienky pre priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou, alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia za predčasný a požiadavku krajského súdu na doplnenie dokazovania v naznačenom smere považuje za správnu.

Z uvedených dôvodov teda ani odvolací súd nepovažoval preskúmané rozhodnutia žalovaného za

zákonné a preto napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil v celom rozsahu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 a § 246c ods. 1 prvá veta OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože úspešnej žalobkyni trovy nevznikli a žalovaný nemal v konaní úspech.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.